

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ocena barier występujących w procesie konsultacji społecznych

Raport z badań przeprowadzonych w ramach projektu
„Wzmocnienie konsultacji społecznych w powiecie oleckim”

KAPITAŁ LUDZKI

Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007- 2013

Priorytet V – Dobre rządzenie

Działanie 5.4 – Rozwój potencjału trzeciego sektora

Poddziałanie 5.4.2 – Rozwój dialogu obywatelskiego

grudzień 2013

Spis treści

Streszczenie	3
Wstęp	4
Metodologia badań	4
Charakterystyka respondentów	6
Sposoby udziału w konsultacjach społecznych	10
Ocena barier w procesie konsultacji społecznych	15
Podsumowanie	22
Aneks 1. Spis tabel z zestawieniem zmian między kwestionariuszem ankiety a wykresami	24
Aneks 2. Spis rycin	24
Aneks 3. Kwestionariusz ankiety - dostępność informacji dotyczących konsultacji społecznych	26
Aneks 4. Tabelaryczne zestawienie wyników	27

Streszczenie

Raport stanowi podsumowanie badań oceny barier dotyczących konsultacji społecznych w ramach projektu „Wzmocnienie konsultacji społecznych w powiecie oleckim”.

Celem zrealizowanego badania było poznanie aktualnej frekwencji w procesie konsultacji społecznych, formach uczestnictwa, a także barier występujących w prowadzeniu i uczestniczeniu w konsultacjach społecznych. Badanie skierowane było do kobiet i mężczyzn zawodowo lub społecznie związanych z JST lub NGO działających na terenie powiatu oleckiego i gmin leżących w jego granicach. Realizowane było metodą ankiety audytoryjnej i roznoszonej w terminie od 28 października do 20 listopada 2013 roku. W badaniu udział wzięło 100 respondentów i respondentek.

Kobiety stanowiły 2/3 próby badawczej (66%), mężczyźni stanowili 34% badanych. Odpowiada to diagnozie przeprowadzonej na potrzeby przygotowania projektu, która pokazała, że wśród pracowników jednostek JST oraz NGO zdecydowanie przeważają kobiety. Działalność społeczna 50% badanych związana była z JST, 50% z NGO.

58% respondentów brało udział w konsultacjach społecznych, jedna czwarta respondentów bierze czynny udział w ich organizacji, natomiast 22% respondentów nie była bezpośrednio zaangażowana w konsultacje społeczne.

Wyszczególnione w ankiecie bariery respondenci ocenili w skali pięciostopniowej, gdzie 1 oznaczało brak wpływu, a 5 bardzo duży wpływ. Za najmniej uciążliwą została uznana niewystarczająca liczba osób zajmujących się konsultacjami w urzędach, dodatkowe obciążenie w pracy zawodowej (3,6 pkt.). Najwyższą ilość punktów uzyskała bariera: brak wiary w sens i skuteczność procesu (3,9 pkt.) Respondenci, mimo możliwości wpisania innych barier, które nie znalazły się w kafeterii odpowiedzi, nie zaznaczyli dodatkowej odpowiedzi.

Wstęp

Niniejszy raport przedstawia wyniki badań dotyczących oceny barier występujących w konsultacjach społecznych. Badanie zrealizowane zostało w ramach projektu „Wzmocnienie konsultacji społecznych w powiecie oleckim” (Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007- 2013, Priorytet V – Dobre rządzenie, Działanie 5.4 – Rozwój potencjału trzeciego sektora, Poddziałanie 5.4.2 – Rozwój dialogu obywatelskiego).

Celem zrealizowanego badania było zebranie opinii na temat barier występujących w trakcie prowadzenia i uczestnictwa w konsultacjach społecznych.

Metodologia badań

Badanie skierowane było do kobiet i mężczyzn zawodowo lub społecznie związanych z jednostkami samorządu terytorialnego (JST) lub organizacjami pozarządowymi (NGO) działającymi na terenie powiatu oleckiego i gmin leżących w jego granicach. Realizowane było metodą ankiety audytoryjnej i roznoszonej w terminie od 28 października do 20 listopada 2013 roku. Realizacja badania rozpoczęła się w trakcie konferencji inauguracyjnej projektu, która miała miejsce w Olecku 28 października 2013 roku.

W badaniu udział wzięło 100 kobiet i mężczyzn, pracowniczek i pracowników JST oraz przedstawicielek i przedstawicieli NGO.

Kwestionariusz ankiety, przygotowany przez zespół projektowy, składał się z sześciu pytań, czterech zamkniętych i dwóch półotwartych.

Przeprowadzono analizę w oparciu o zmienne takie jak: płeć, wiek, aktywność zawodowa i aktywność społeczna.

Wszystkie przedstawione w raporcie ryciny opracowane zostały na podstawie wyników przeprowadzonych badań.

Dla zapewnienia czytelności wykresów, kategoria odpowiedzi dotycząca udziału w konsultacjach społecznych, jak i nazwy barier zostały skrócone w porównaniu do odpowiedzi zawartych w kwestionariuszu ankiety. Zestawienie zmian przedstawiają poniższe tabele.

Tab.1. Zestawienie nazw odpowiedzi dotyczących udziału w konsultacjach społecznych

l.p.	nazwa odpowiedzi dotycząca udziału w konsultacjach społecznych użyta w kwestionariuszu ankiety	nazwa odpowiedzi dotycząca udziału w konsultacjach społecznych użyta na wykresach
1.	organizuję konsultacje społeczne w ramach pracy zawodowej od (ilu ?) lat	organizuję konsultacje społeczne w ramach pracy zawodowej
2.	uczestniczę w konsultacjach jako przedstawiciel organizacji pozarządowej (właściwe podkreślić) sporadycznie; przy każdej okazji; tylko wtedy gdy konsultowany temat jest dla mnie interesujący	uczestniczę w konsultacjach jako przedstawiciel organizacji pozarządowej
3.	uczestniczę w konsultacjach społecznych w roli eksperta, innej (jakiej).....	uczestniczę w konsultacjach społecznych w roli eksperta
4.	w żaden sposób nie uczestniczę w konsultacjach społecznych	w żaden sposób nie uczestniczę w konsultacjach społecznych
5.	nigdy nie słyszałem/am o konsultacjach społecznych	nigdy nie słyszałem/am o konsultacjach społecznych
6.	słyszałem/am ale nie wiem co to są konsultacje społeczne	słyszałem/am ale nie wiem co to są konsultacje społeczne

Tab.2. Zestawienie nazw barier użytych w kwestionariuszu ankiety i na wykresach

l.p.	nazwa bariery użyta w kwestionariuszu ankiety	nazwa bariery użyta na wykresach
1.	niewystarczająca liczba osób zajmujących się konsultacjami w urzędach, dodatkowe obciążenie w pracy zawodowej	niewystarczająca liczba osób, dodatkowe obciążenie
2.	ograniczenia budżetowe, brak środków na realizację postulatów uczestników konsultacji społecznych	ograniczenia budżetowe, brak środków na realizację
3.	niskie zaangażowanie w konsultacje ze strony ich potencjalnych uczestników (organizacji pozarządowych i indywidualnych obywateli)	niskie zaangażowanie w konsultacje ze strony ich potencjalnych uczestników
4.	reprezentowanie tylko swoich interesów, wprowadzanie chaosu i przyjmowanie roszczeniowej postawy przez uczestników	reprezentowanie tylko swoich interesów (roszczenia)
5.	brak głębszej wiedzy uczestników co do przedmiotu konsultacji	brak głębszej wiedzy uczestników co do przedmiotu konsultacji
6.	brak rozumienia istoty konsultacji, przekonanie uczestników, że każda zgłoszona przez nich propozycja powinna być uwzględniona przez urząd	brak rozumienia istoty konsultacji
7.	brak głębszej i praktycznej wiedzy organizatorów na temat podstaw prawnych, technik, metod i narzędzi prowadzenia konsultacji społecznych	brak głębszej i praktycznej wiedzy organizatorów
8.	brak umiejętności organizatorów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, prowadzenia rozmowy, tworzenia warunków do osiągnięcia konsensusu	brak umiejętności organizatorów
9.	obawa przed zgłaszaniem przez uczestników nierealistycznych oczekiwań	obawa przed zgłaszaniem przez uczestników nierealistycznych oczekiwań
10.	brak informacji na temat prowadzonych konsultacji	brak informacji na temat prowadzonych konsultacji
11.	niezrozumiałe, trudno dostępne, niepełne informacje o konsultacjach	niezrozumiałe, trudno dostępne, niepełne informacje o konsultacjach
12.	brak wiary w sens i skuteczność procesu	brak wiary w sens i skuteczność procesu

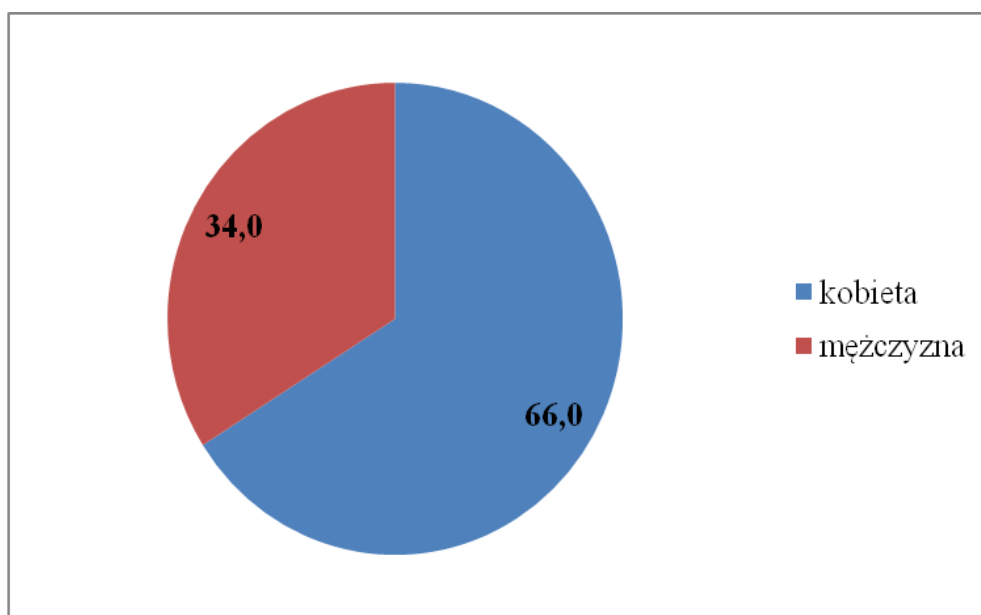
Charakterystyka respondentów

Wśród respondentów przeważały kobiety, stanowiąc 2/3 próby badawczej (66%). Mężczyźni stanowili 34% badanych. Odpowiada to diagnozie przeprowadzonej na potrzeby przygotowania projektu, która pokazała, że wśród pracowników JST oraz NGO zdecydowanie przeważają kobiety.

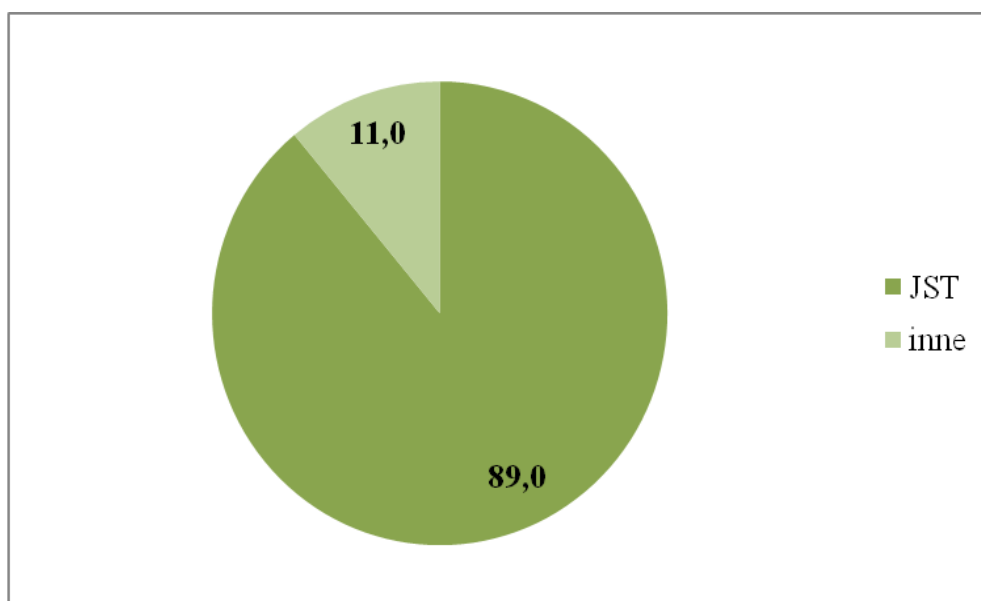
9 z 10 respondentów i respondentek (89%) zatrudnionych było w JST, 11% w innych podmiotach.

W przypadku aktywności społecznej odpowiedzi badanych rozkładały się równomiernie – w 50% przypadków związane były z działalnością JST, w 50% NGO.

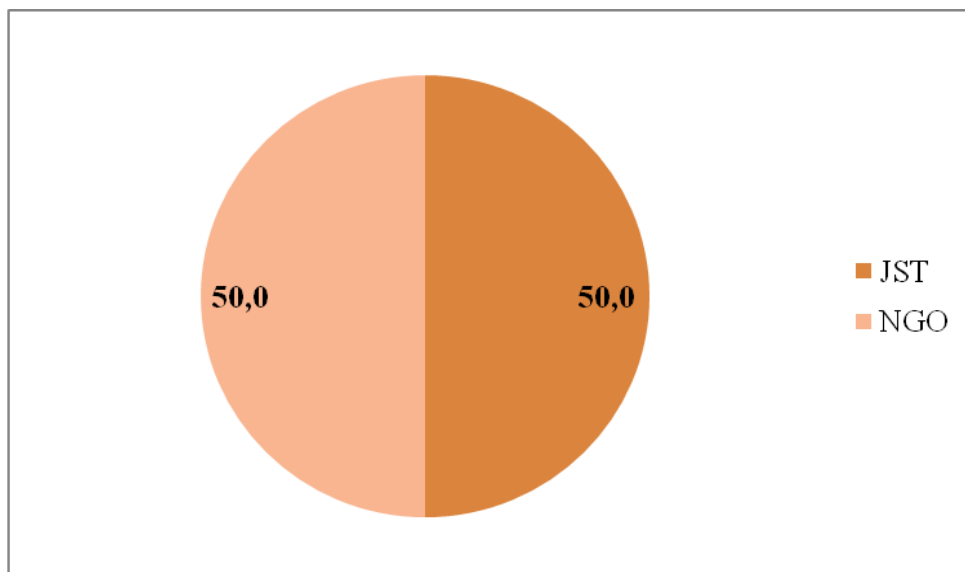
Ryc. 1. Płeć respondentów w %

Ryc. 2. Aktywność zawodowa respondentów w %

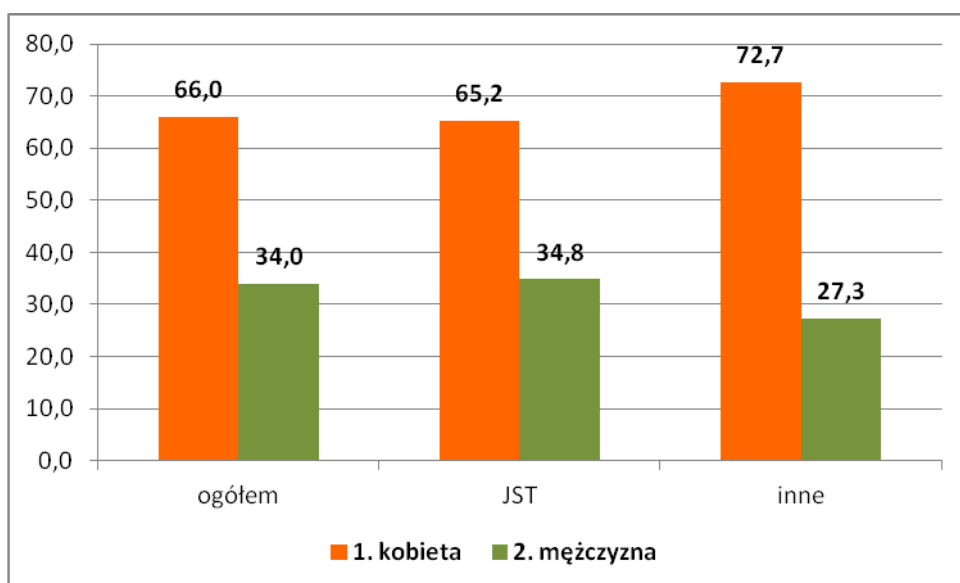
Ryc. 3. Aktywność społeczna respondentów w %

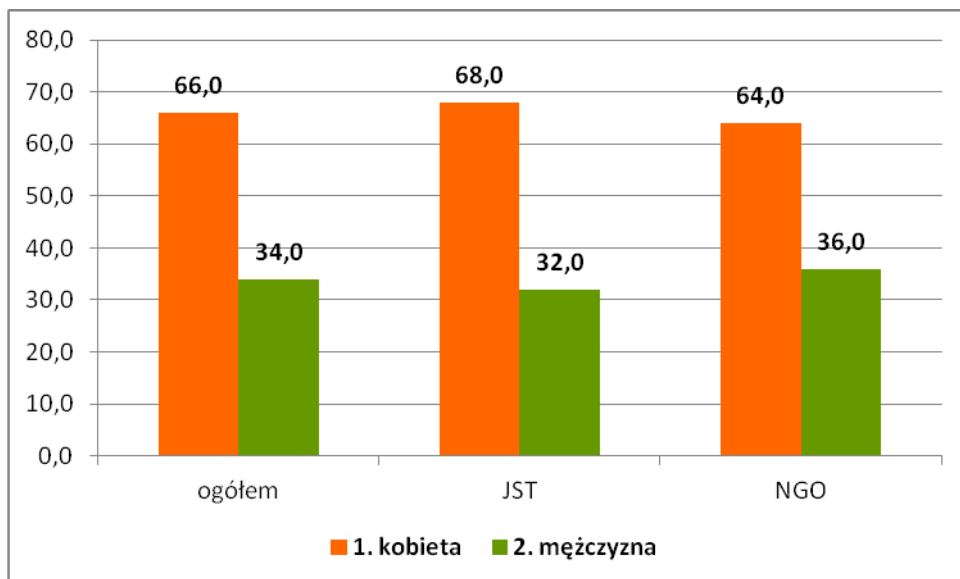
Wśród osób zatrudnionych w JST proporcje kobiet i mężczyzn są zbliżone do proporcji w całej badanej próbie. W przypadku osób zatrudnionych w innych podmiotach wystąpiła nieznaczna nadreprezentacja kobiet w porównaniu do całej próby (72,7% wobec 66%).

W przypadku aktywności społecznej, porównując z całą próbą, wśród osób związanych z JST widoczna jest nieznaczna nadreprezentacja kobiet (68% wobec 66%), wśród osób związanych z NGO nadreprezentacja mężczyzn (36% wobec 34%).

Ryc. 4. Aktywność zawodowa w zależności od płci w %

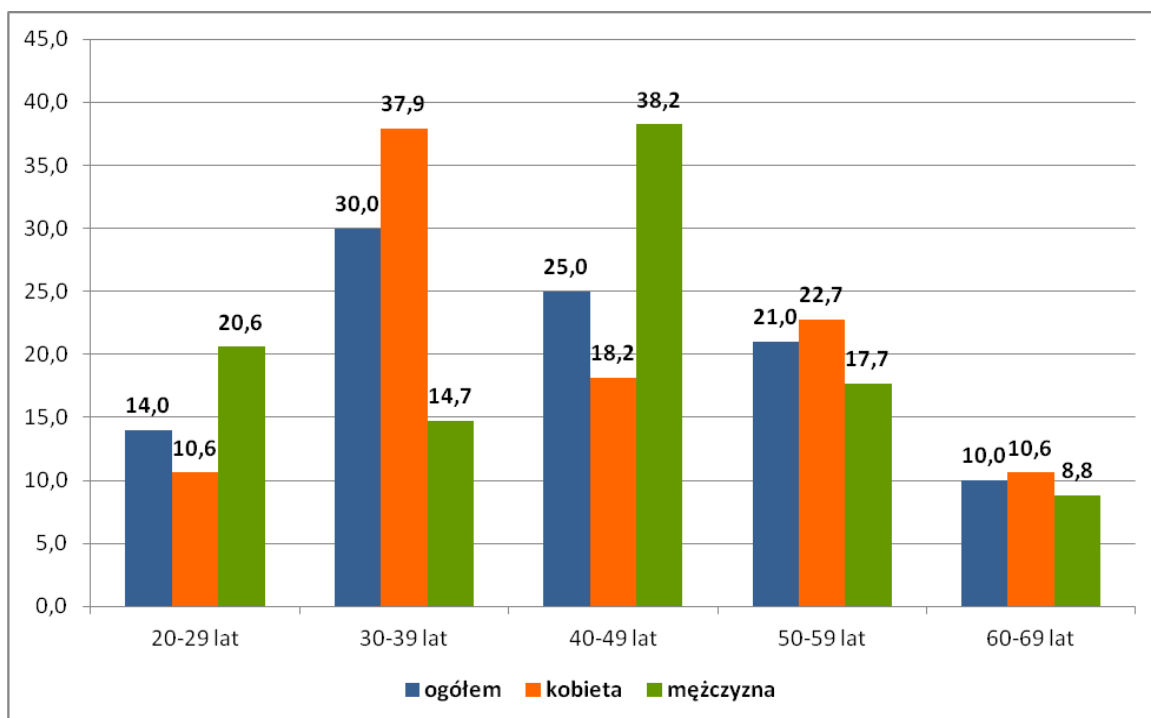

Ryc. 5. Aktywność społeczna w zależności od płci w %

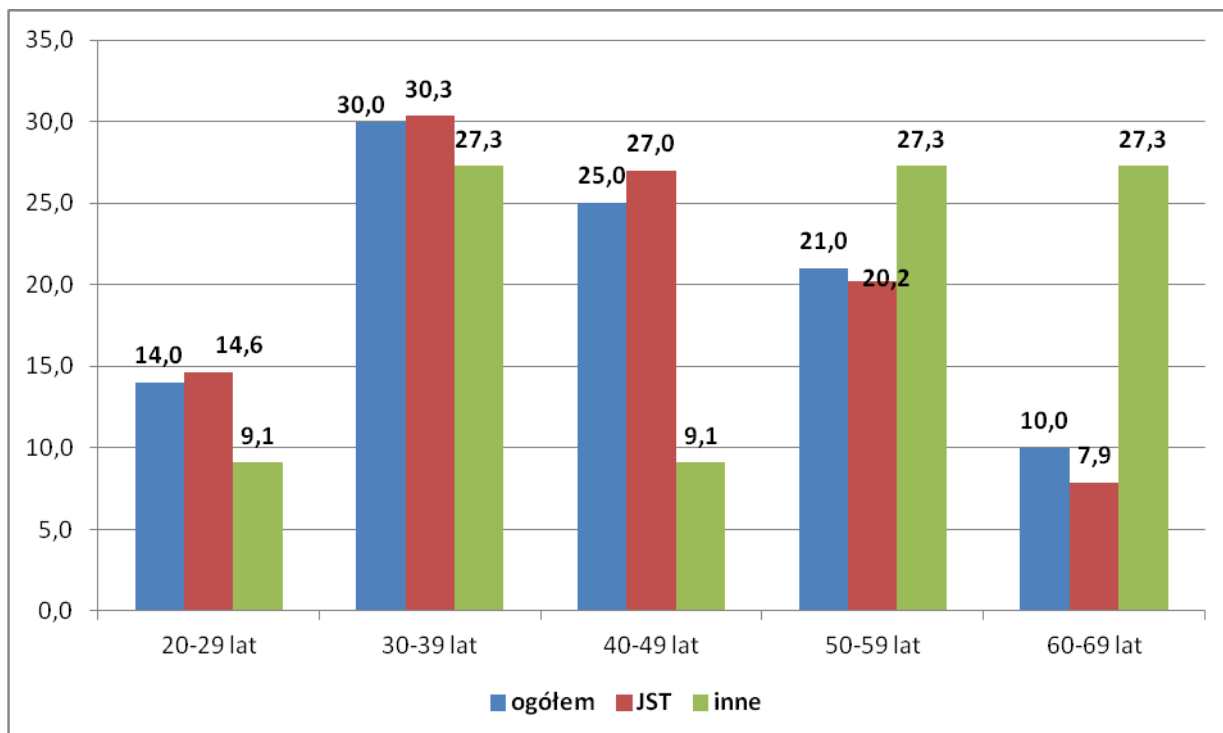
Średnia wieku respondentów wyniosła 42,4 roku, podobnie w przypadku kobiet (42,5 roku), u mężczyzn była nieznacznie niższa i wyniosła 42,3 lat. Połowa badanych kobiet miała nie więcej niż 40 lat, połowa mężczyzn miała nie więcej niż 42 lata. W przypadku kobiet i mężczyzn zatrudnionych w JST średnia wieku wyniosła 42,1 lata, u zatrudnionych w innych podmiotach 46 roku. U kobiet i mężczyzn, których aktywność społeczna związana jest z JST średnia wieku wyniosła 44,1 lat, u osób związanych z NGO 40,8 lat.

Ryc. 6. Wiek w zależności od płci w %

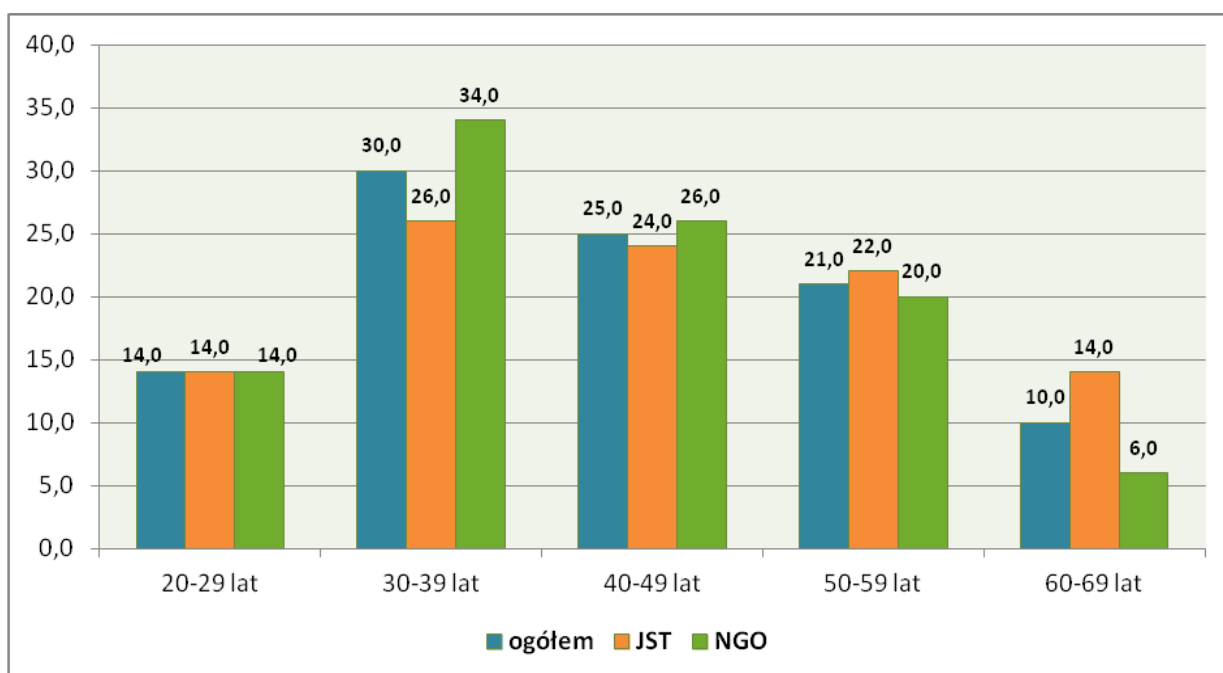

Analizując aktywność zawodową respondentów, najliczniejszą grupę stanowili respondenci i respondentki w wieku od 30 do 39 lat. Także ta grupa wiekowa była najliczniej reprezentowana w przypadku analizy aktywności społecznej badanych.

Ryc. 7. Aktywność zawodowa w zależności od wieku w %

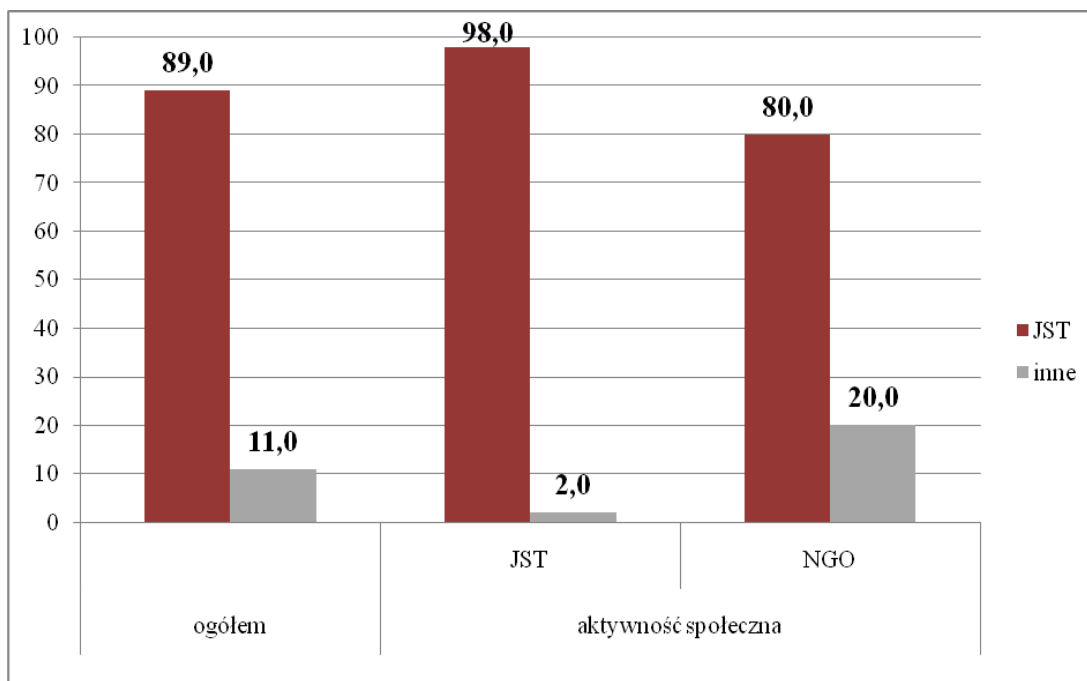

Ryc. 8. Aktywność społeczna w zależności od wieku w %

Spośród kobiet i mężczyzn deklarujących aktywność społeczną powiązaną ze sprawowaniem funkcji w JST zdecydowana większość (98%) jest zarazem zatrudniona w JST. Także w przypadku aktywności społecznej związanej z działalnością w NGO zdecydowaną większość stanowią pracownice i pracownicy JST (80%).

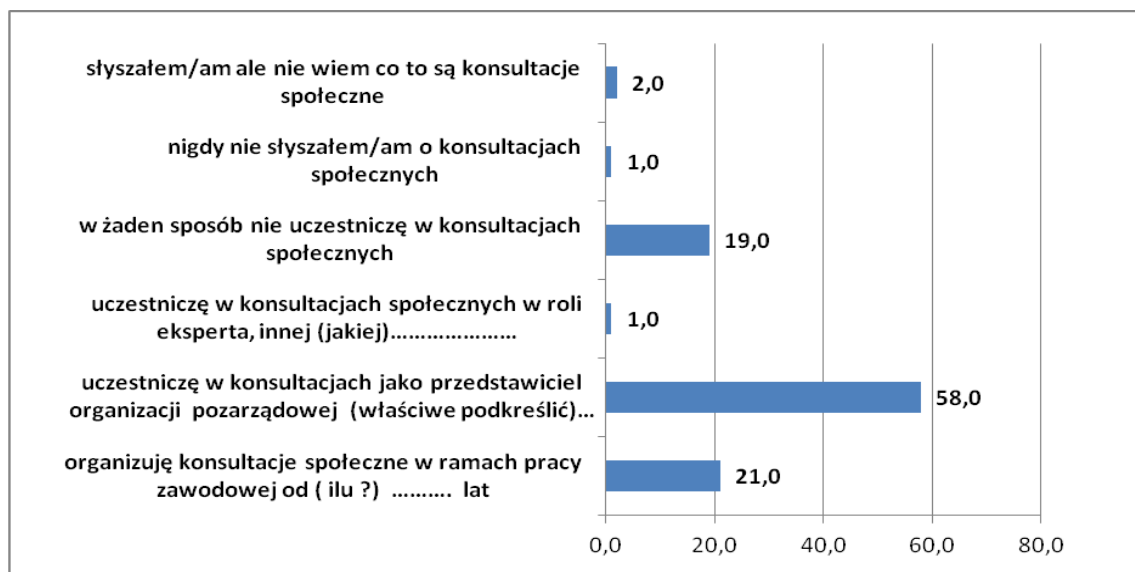
Ryc. 9. Aktywność zawodowa a aktywność społeczna w %

Sposoby udziału w konsultacjach społecznych

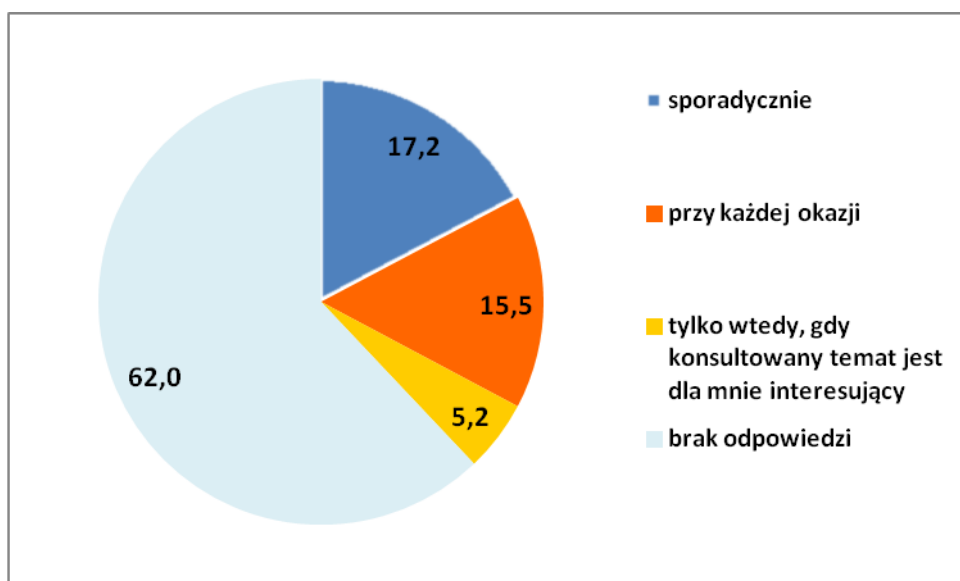
Respondenci najczęściej uczestniczyli w konsultacjach społecznych jako przedstawiciele NGO (58%). 21% respondentów uczestniczy w organizacji konsultacji społecznych w ramach swojej pracy zawodowej. Rolę eksperta w konsultacjach społecznych podejmuje jedynie 1% respondentów. Natomiast jedna piąta ankietowanych przyznaje, że nigdy nie uczestniczyła w procesie konsultacji (19%).

Ryc. 10. Udział w konsultacjach społecznych w %

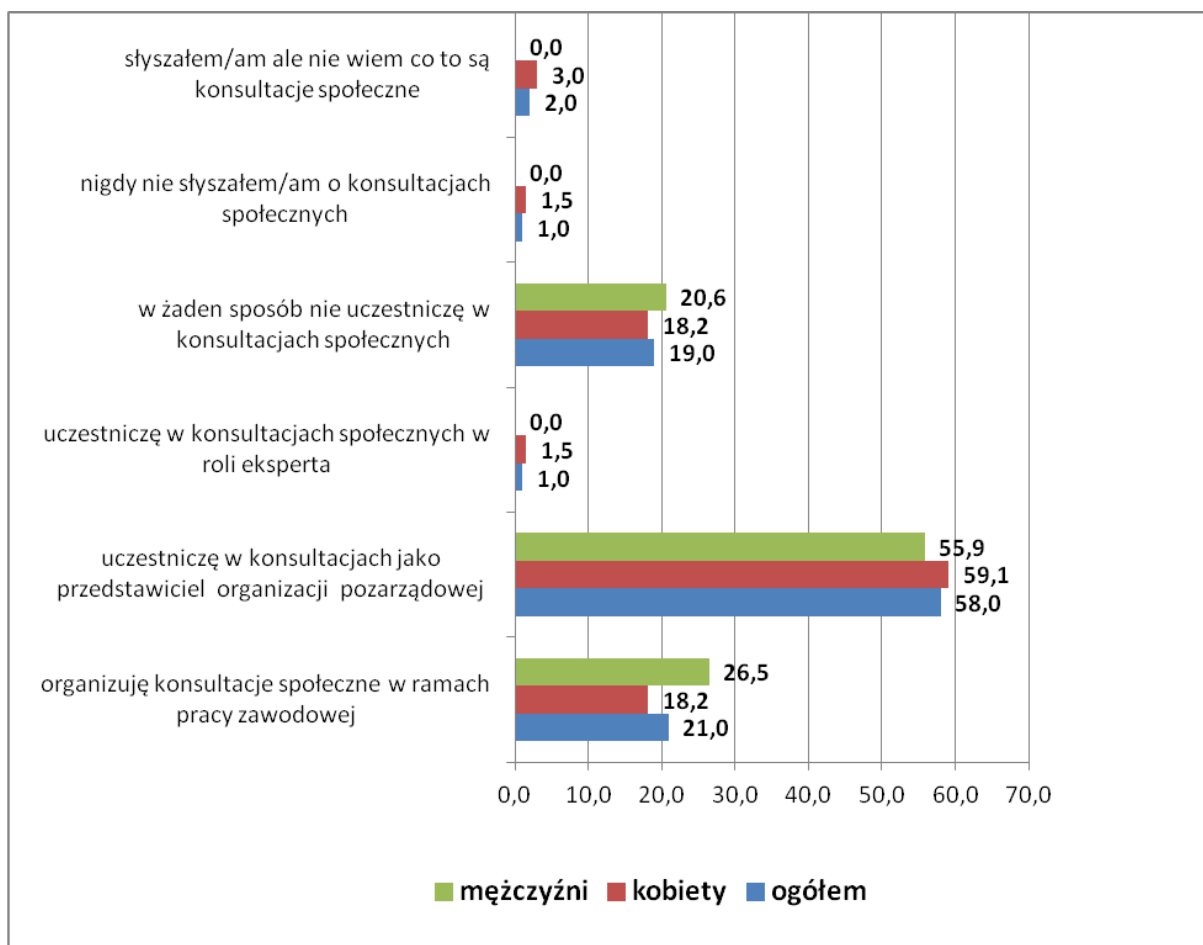
Spośród respondentów, którzy potwierdzili udział w konsultacjach społecznych jako przedstawiciele NGO, dwie trzecie (39%) uszczegółowiło swoją odpowiedź o częstotliwość uczestnictwa w konsultacjach. Ponad 17% przyznała, że udział ten jest sporadyczny, co dwudziesty respondent (5%) przyznaje, że korzysta z konsultacji tylko wtedy, gdy temat był dla nich interesujący. 15,5% respondentów deklarowało, że korzysta z konsultacji przy każdej okazji. Z uwagi na zbyt małą ilość odpowiedzi, dane te nie zostały poddane dalszej analizie ze zmiennymi niezależnymi.

Ryc. 11. Udział w konsultacjach społecznych jako przedstawiciel organizacji pozarządowych w %

Widoczne jest zróżnicowanie w sposobie uczestnictwa w konsultacjach społecznych ze względu na płeć respondentów. Mężczyźni zdecydowanie częściej niż kobiety uczestniczyli w konsultacjach jako organizator, w ramach swojej pracy zawodowej (26,5% wobec 18,2% kobiet). Respondentki częściej wskazywały na uczestnictwo w konsultacjach społecznych w roli przedstawicielki NGO (59,1% wobec 55,9% w przypadku mężczyzn).

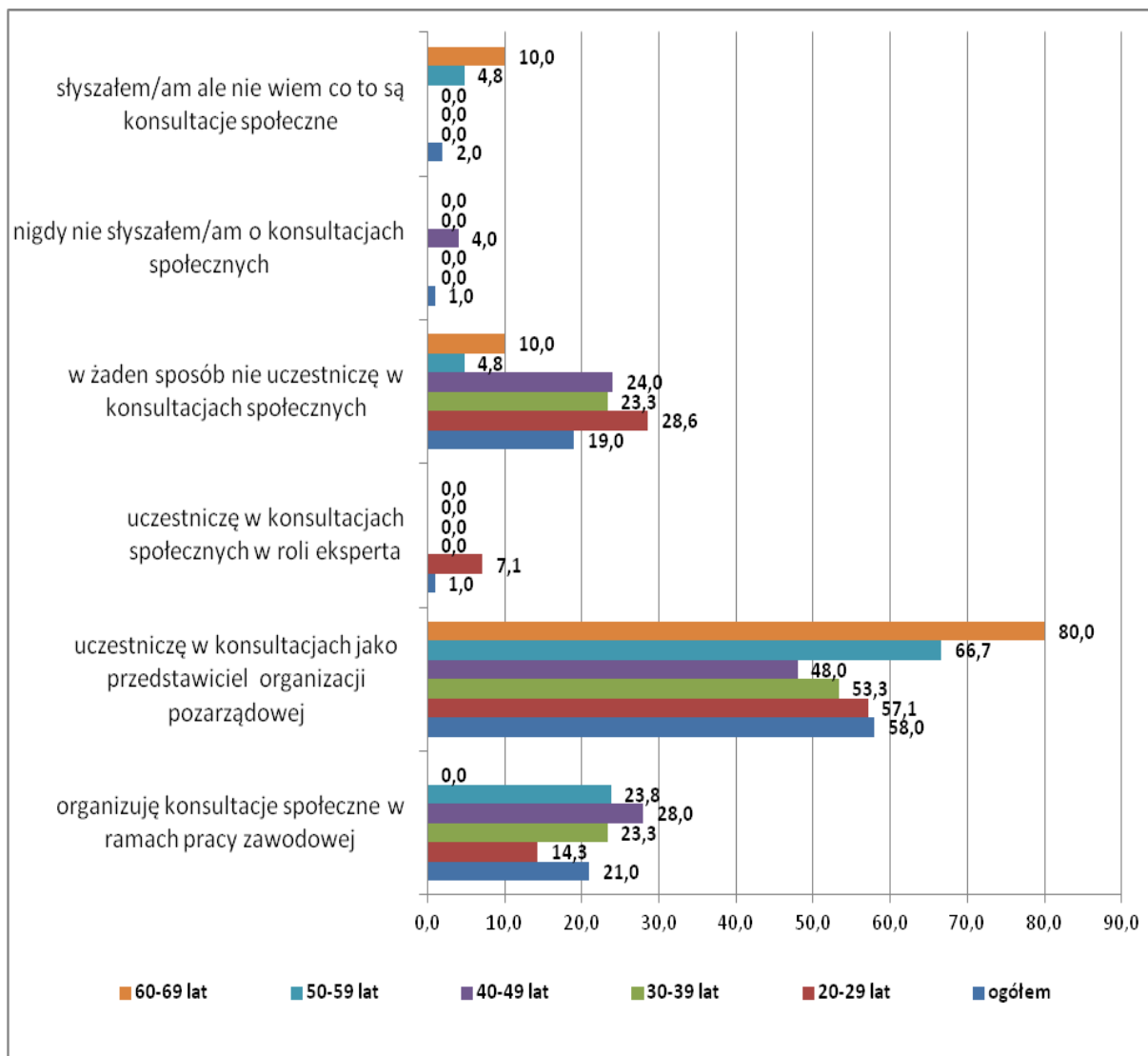
Ryc. 12. Udział w konsultacjach społecznych w zależności od płci w %

Sposób uczestnictwa w konsultacjach społecznych uzależniony jest także od wieku. Zdecydowana większość osób w wieku 60-69 lat (80%) uczestniczy w konsultacjach jako przedstawiciele NGO. Pozostałe osoby z tej grupy wiekowej w ogóle nie wiedzą czym są konsultacje (10%) albo nie biorą w nich udziału (10%).

U respondentów z grupy wiekowej 40-49 lat zauważalny jest najniższy udział w konsultacjach społecznych, zarówno w roli przedstawiciela NGO (48,0%) jak i eksperta (0%). Natomiast osoby najczęściej uczestniczyły w konsultacjach społecznych jako organizator (28,0%).

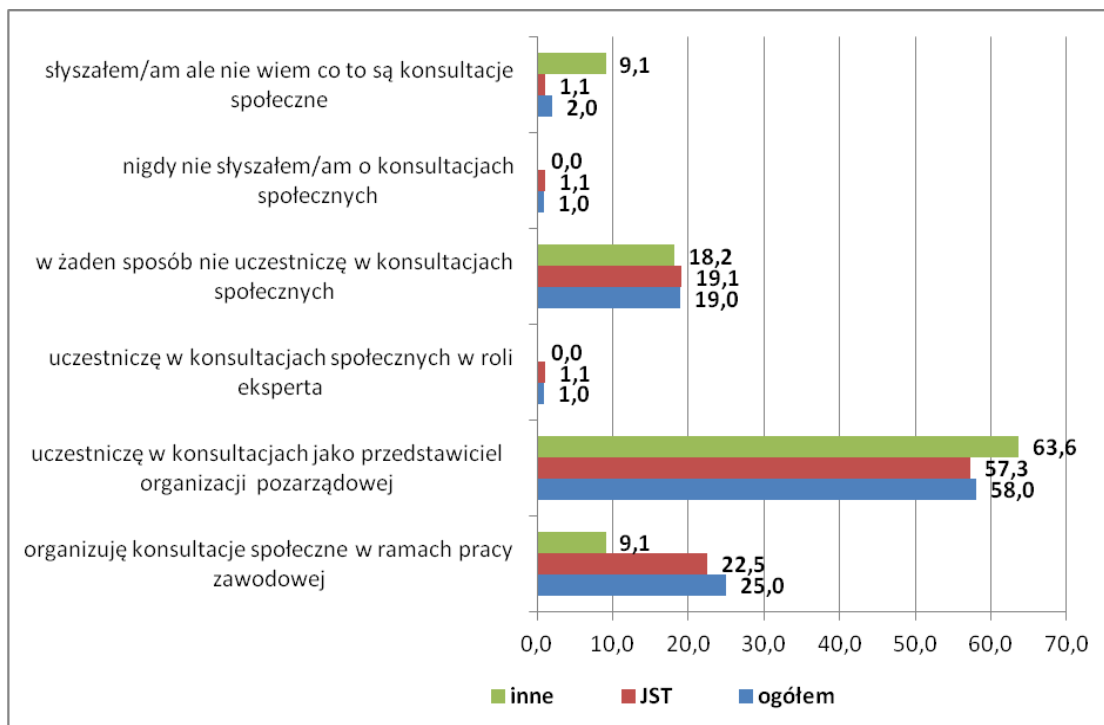
Ryc. 13. Udział w konsultacjach społecznych w zależności od wieku w %

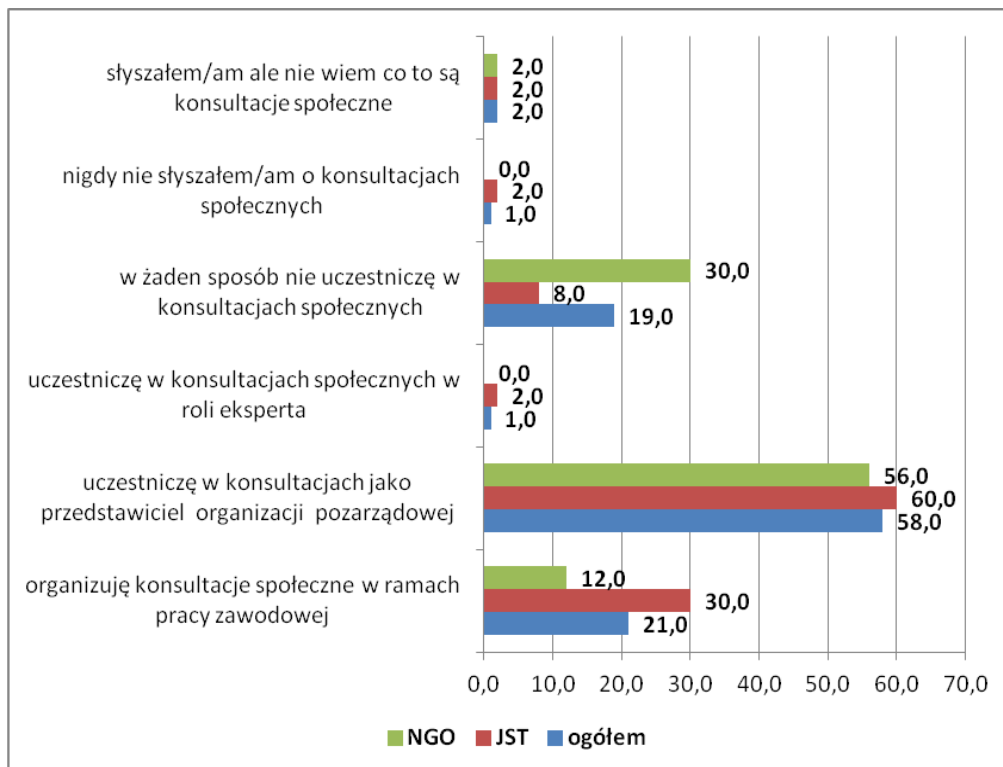
Kobiety i mężczyźni zatrudnieni w JST częściej uczestniczą w konsultacjach społecznych w ramach swojej pracy zawodowej (22,5% wobec 9,0% NGO). Z kolei osoby spoza JST częściej uczestniczą w konsultacjach jako przedstawiciele NGO (63,6% w stosunku do 57,3% dla JST).

Aktywność społeczna respondentów także jest czynnikiem różnicującym uczestnictwo w konsultacjach społecznych. Osoby działające w JST częściej organizują konsultacje społeczne (30,0% wobec 12,0% dla JST) jak i uczestniczą w samych konsultacjach społecznych. Osoby aktywne społecznie w ramach NGO częściej przyznają się do braku uczestnictwa w konsultacjach społecznych (30% wobec 8% JST).

Ryc. 14. Udział w konsultacjach społecznych w zależności od aktywności zawodowej w %

Ryc. 15. Udział w konsultacjach społecznych w zależności aktywności społecznej w %

Ocena barier w procesie konsultacji społecznych

Respondentki i respondenci poproszeni zostali także o ocenę wpływu wymienionych barier na proces konsultacji. Osoby badane mogły poddać ocenie (w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ) poszczególne bariery, jak i wymienić własne, które ich zdaniem mogłyby mieć wpływ na prowadzenie konsultacji społecznych. Wśród osób badanych, żadna nie dodała nowych barier, jednakże wszyscy respondenci podjęli się oceny barier opisanych w ankiecie.

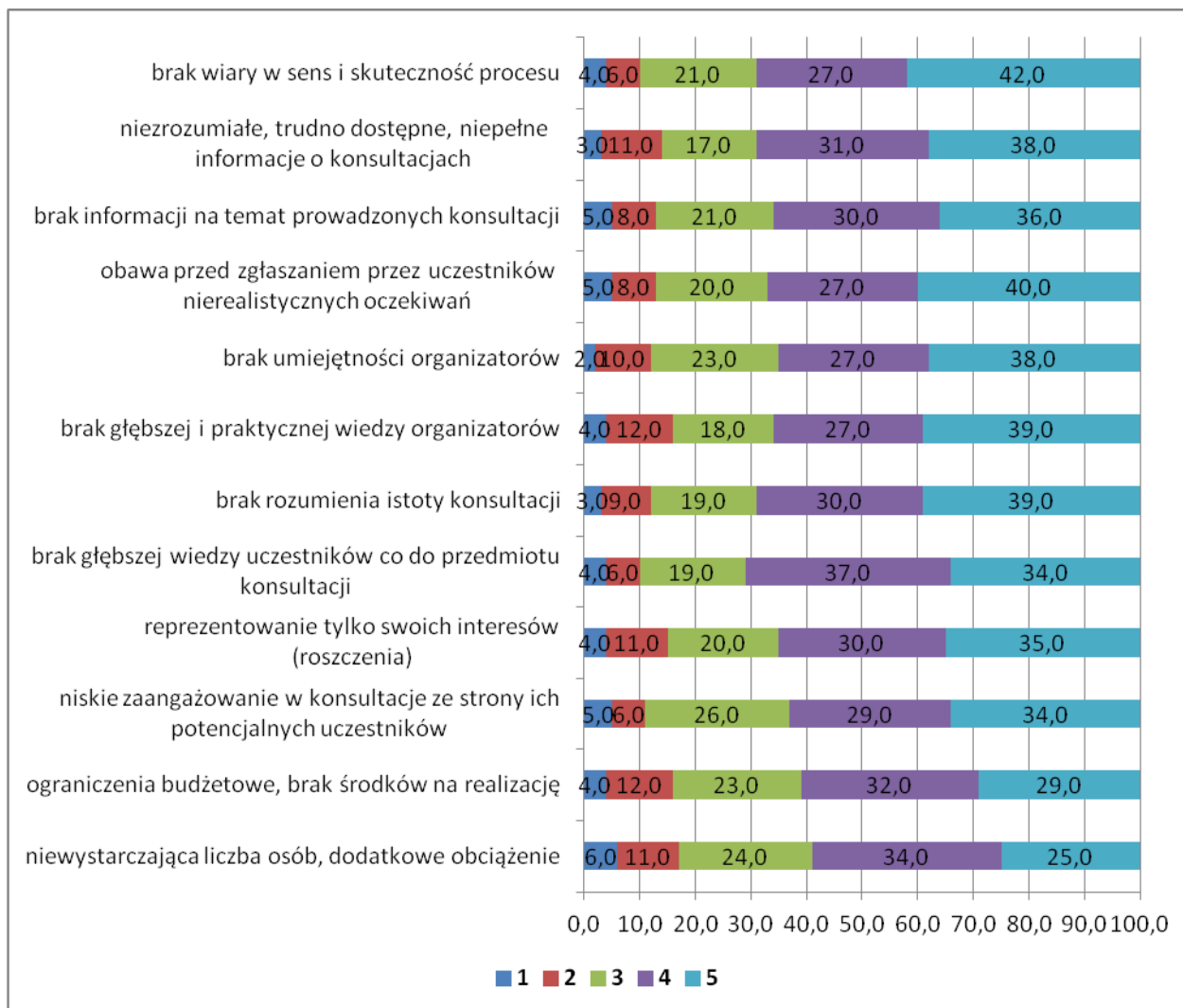
Przeciętna ocena poszczególnych barier była podobna. Spośród dwunastu wymienionych, siedem z nich otrzymało po 3,9 punktu. Odpowiedzi te opisywały brak wiary, wiedzy i sens prowadzenia samych konsultacji społecznych, a także obawy przed nierealistycznymi żądaniem z strony uczestników konsultacji. Trzy bariery ocenione, które zostały na 3,8 pkt., dotyczyły braku zainteresowania, reprezentowanie tylko swoich interesów, a także braku informacji dotyczącej prowadzonej konsultacji. Najniższy wpływ przypisano niewystarczającej liczbie osób zajmujących się konsultacjami w urzędach (3,6 pkt.) oraz ograniczeniom budżetowym (3,7 pkt.).

Ryc.16. Średnia ocena dotycząca wpływu barier w konsultacjach społecznych – oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ

Analiza rozkładu poszczególnych ocen wskazuje, że respondenci niezwykle rzadko oceniali wskazane aspekty najniższymi ocenami. Ocena "1" (brak wpływu) przyznana została najwyżej w 6% danej kategorii, zaś suma ocen wskazujących silny wpływ bariery (tzn. "4" i "5") wynosi od 59% do 71%.

Ryc.17. Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych – oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ

Postrzeganie wpływu barier na konsultacje społeczne jest znacznie zróżnicowane w najmłodszym i najstarszym przedziale wiekowym respondentów. Osoby z najstarszej grupy wiekowej za najistotniejsze bariery uznały brak większej wiedzy uczestników co do przedmiotu konsultacji, oraz, niezrozumiałe, trudno dostępne informacje (3,2 pkt.). Najniższy wpływ ma brak środków na realizację postulatów uczestników konsultacji społecznych (2,6 pkt.). Respondenci w wieku 20-29 lat większość wymienionych barier (10 z 12) oceniło na 4 punkty i więcej. Za najważniejszą uznano brak rozumienia istoty konsultacji oraz przekonanie uczestników, że każda zgłoszona przez nich propozycja powinna być uwzględniona przez urząd (4,4 pkt.).

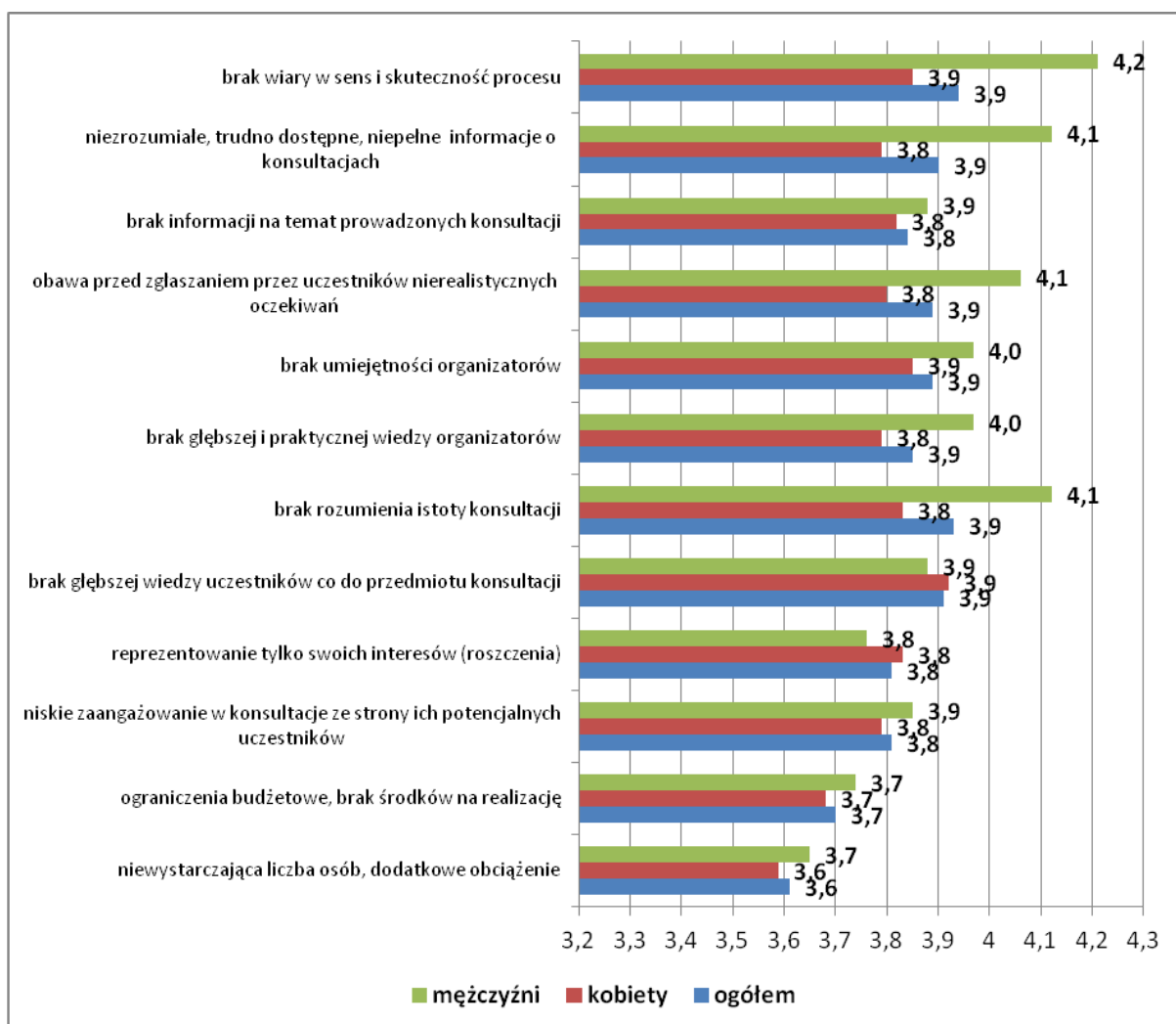
Odpowiedzi respondentów w pozostałych grupach wiekowych nie różniły się znacząco.

Postrzeganie barier w konsultacjach społecznych różnicuje także płeć. Kobiety w mniejszym stopniu dostrzegały ich wpływ na konsultacje społeczne, a ocena poszczególnych barier jest zbliżona. Oceny mieszczą się w granicach 3,6 - 3,9 pkt.

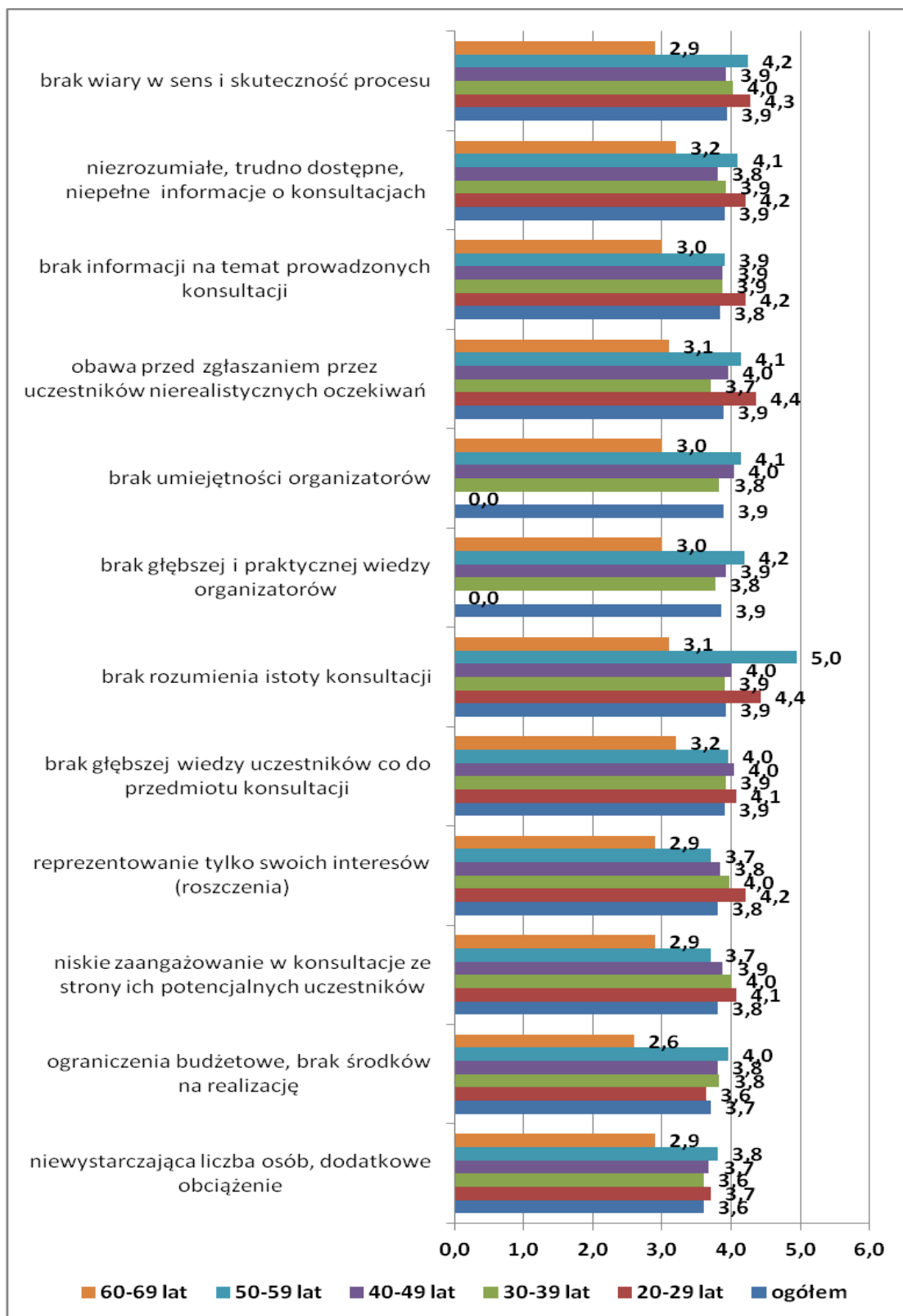
Mężczyźni częściej dostrzegali wpływ poszczególnych barier, a ich oceny były bardziej zróżnicowane. Punktacja mieściła się w przedziale 3,7 – 4,2 pkt. Za najistotniejszą barierę uznano brak wiary w sens i skuteczność procesu, zaś najniżej oceniono ograniczenia budżetowe i niewystarczającą ilość osób.

Na poniższym wykresie z uwagi na lepszą czytelność, opis barier został skrócony.

Ryc.18. Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych ze względu na płeć – oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ

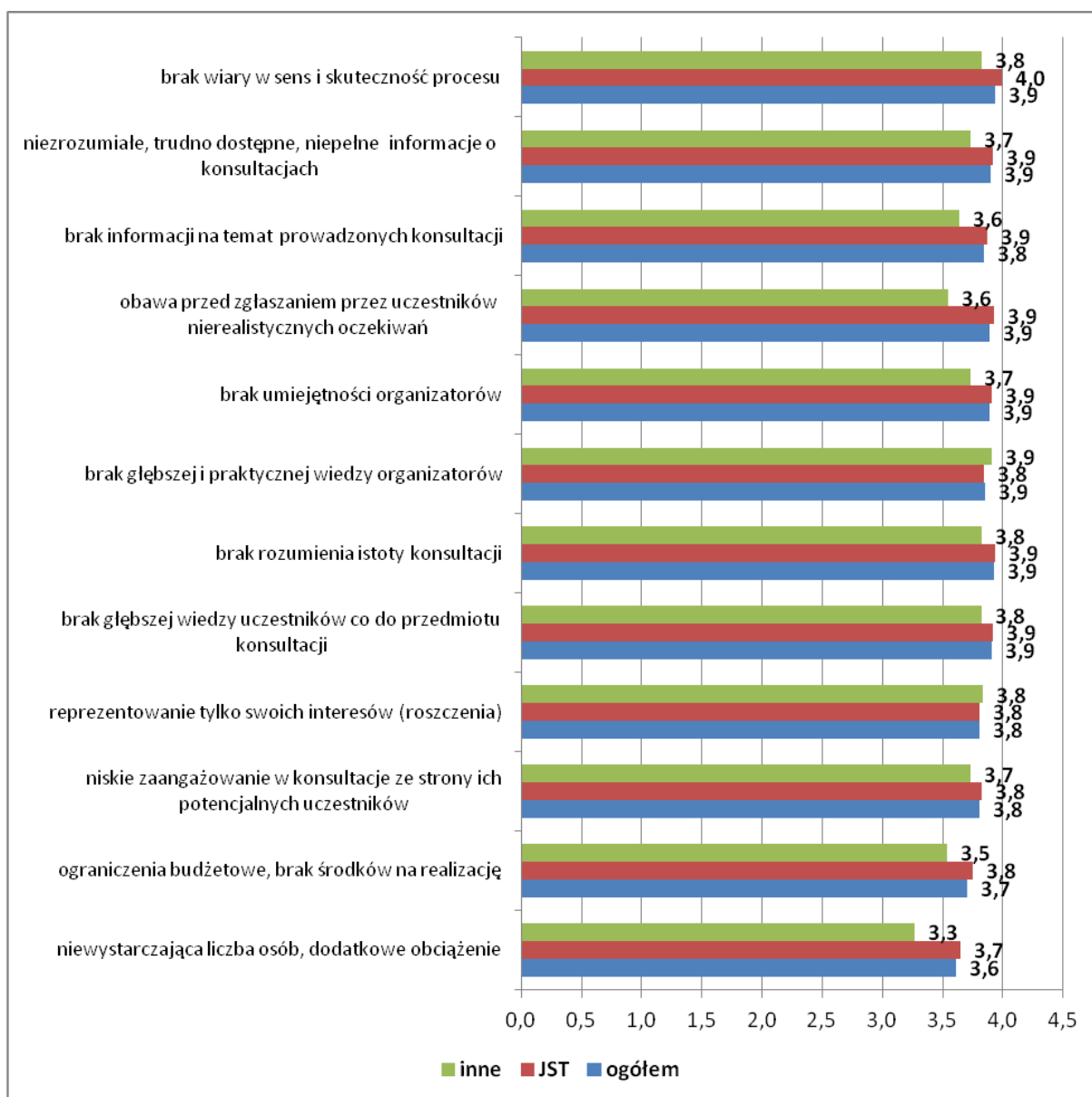

Ryc.19. Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych ze względu na wiek – oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ

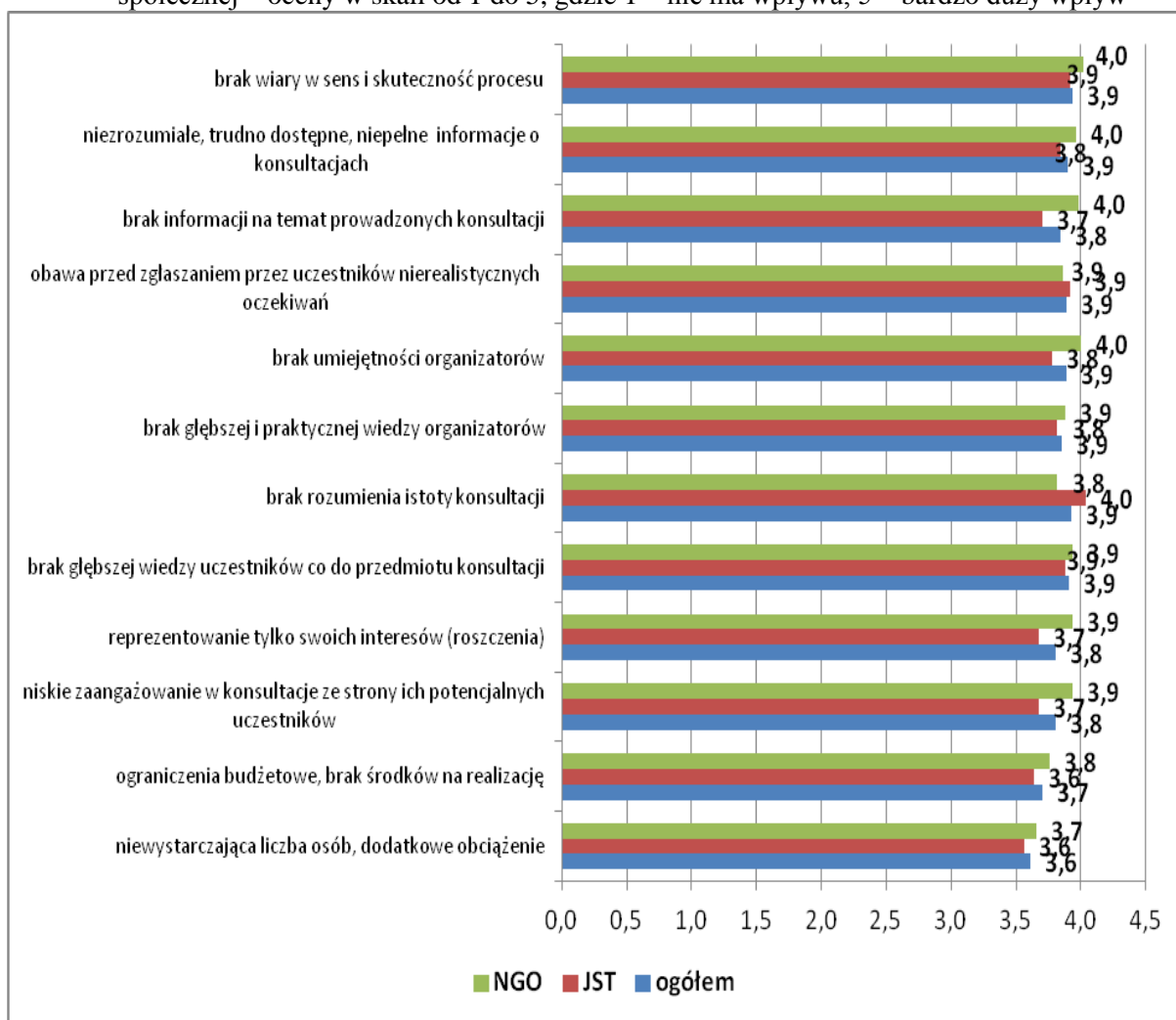
Aktywność zawodową respondentów nie różnicuje postrzegania barier w procesie konsultacji społecznych. Zmiany w ocenie różnią się do 0,2 pkt. w ośmiu odpowiedziach, przy czym nieznacznie siniej podkreślają wpływ barier osoby z JST. Jedynym przypadkiem, gdzie proporcje te zostały odwrócone, jest uznanie braku głębszej praktycznej wiedzy organizatorów odnoszącej się do prowadzenia konsultacji społecznych. Największa różnica w ocenie wpływu dotyczyła problemu niewystarczającej liczby osób, które mogłyby się zająć konsultacjami społecznymi ich dodatkowym obciążeniem zawodowy. Osoby z JST oceniały tę barierę na 3,7 pkt., zaś respondenci spoza JST na 3,3 pkt.

Ryc.20. Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych w zależności od aktywności zawodowej – oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ

Aktywność społeczna respondentów nie różnicowała sposobu postrzegania barier konsultacji społecznych. Tylko jedna odpowiedź różni się w ocenie o 0,3pkt (4,0 w NGO wobec 3,7 dla JST) i jest to bariera dotycząca braku informacji na temat organizowanych konsultacji. Pozostałe odpowiedzi nie różniły się więcej niż o 0,2pkt. Osoby spoza JST uznają wpływ poszczególnych barier na konsultacje społeczne za nieznacznie silniejszy niż osoby z NGO. Jedynie w przypadku bariery braku rozumienia istoty konsultacji, przekonania uczestników, że każda zgłoszona przez nich propozycja powinna być uwzględniona przez urząd jest wyżej oceniona przez respondentów aktywnych społecznie w JST (4,0pkt wobec 3,8pkt dla NGO).

Ryc.21. Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych w zależności od aktywności społecznej – oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ

Podsumowanie

Wszyscy, z wyjątkiem jednej kobiety, badani respondenci mieli styczność z informacjami na temat konsultacji społecznych odbywających się na terenie powiatu oleckiego lub gmin leżących w jego granicach. Jest to zjawisko dość nietypowe w skali Polski - badania przeprowadzone w 2011 roku na reprezentatywnej próbie dorosłych Polaków pokazały, że 75% z nich nigdy nie zetknęło się z terminem "konsultacje społeczne" (Raport końcowy z badania efektywności mechanizmów konsultacji społecznych, Pracownia Badań i Innowacji Społecznych Stocznia, MillwardBrown SMG/KRC, Warszawa, 2011).

Ponad 80% badanych jest zaangażowana w proces konsultacji społecznych jako uczestnik lub organizator. Największy procentowy udział w uczestnictwie w konsultacjach mają osoby w wieku 60-69 lat.

Jedna czwarta ankietowanych bierze czynny udział w organizacji konsultacji społecznych, co jest związane z ich pracą zawodową. Większość z nich stanowią osoby z JST (22,5% w stosunku do 9,1% z NGO).

Mężczyźni częściej od kobiet deklarują udział w organizowaniu konsultacji (26,5% w stosunku do 18,2% u kobiet). Respondentki natomiast wykazują castrze uczestnictwo w konsultacjach społecznych w roli przedstawicielki NG (59,1% wobec 55,9% u mężczyzn).

Respondenci wyraźnie dostrzegają wpływ barier na konsultacje społeczne. Respondenci dostrzegają złożoność problemu prowadzenia konsultacji społecznych. Wśród wyżej ocenionych barier znalazły się:

- 1) brak głębszej wiedzy uczestników co do przedmiotu konsultacji,
- 2) brak rozumienia istoty konsultacji, przekonanie uczestników, że każda zgłoszona przez nich propozycja powinna być uwzględniona przez urząd,
- 3) brak umiejętności organizatorów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, prowadzenia rozmowy, tworzenia warunków do osiągnięcia konsensusu,
- 4) brak umiejętności organizatorów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, prowadzenia rozmowy, tworzenia warunków do osiągnięcia konsensusu,
- 5) obawa przed zgłaszaniem przez uczestników nierealistycznych oczekiwań,
- 6) niezrozumiałe, trudno dostępne, niepełne informacje o konsultacjach,
- 7) brak wiary w sens i skuteczność procesu.

Mężczyźni wyraźniej niż kobiety oceniali wpływ, jakie mają bariery na prowadzenie konsultacji społecznych. Postrzegana siła barier uzależniona jest także od wieku. W tym

przypadku osoby najmłodsze przypisywały większe znaczenie barierom, zaś osoby najstarsze dostrzegały ich wpływ w mniejszym stopniu.

Respondenci pracujący w JST podkreślali problem niewystarczającej ilości osób zajmujących się konsultacjami w urzędach oraz brak środków na realizację konsultacji, podczas gdy osoby spoza JST nadawały tym barierom mniejsze znaczenie.

Uzyskane w wyniku badania wnioski mogą przyczynić się do usprawnienia procesu konsultacji społecznych w powiecie oleckim. Prowadzane były jednak na próbie osób, które zawodowo lub społecznie uczestniczyły w konsultacjach społecznych.

Dlatego też w przyszłości warto rozważyć więc przeprowadzenie podobnych badań nie tylko wśród pracowników i pracownic JST oraz przedstawicieli i przedstawicielek NGO, lecz wśród wszystkich mieszkańców powiatu oleckiego.

Aneks 1. Spis tabel z zestawieniem zmian między kwestionariuszem ankiety a wykresami

Tab. 1	Zestawienie nazw odpowiedzi dotyczących udziału w konsultacjach społecznych	5
Tab. 2	Zestawienie nazw barier użytych w kwestionariuszu ankiety i na wykresach	5

Aneks 2. Spis rycin

Ryc. 1	Płeć respondentów w %	6
Ryc. 2	Aktywność zawodowa respondentów w %	6
Ryc. 3	Aktywność społeczna respondentów w %	7
Ryc. 4	Aktywność zawodowa w zależności od płci w %	7
Ryc. 5	Aktywność społeczna w zależności od płci w %	8
Ryc. 6	Wiek w zależności od płci w %	8
Ryc. 7	Aktywność zawodowa w zależności od wieku w %	9
Ryc. 8	Aktywność społeczna w zależności od wieku w %	9
Ryc. 9	Aktywność zawodowa a aktywność społeczna w %	10
Ryc. 10	Udział w konsultacjach społecznych w %	11
Ryc. 11	Udział w konsultacjach społecznych jako przedstawiciel organizacji pozarządowych w %	11
Ryc. 12	Udział w konsultacjach społecznych w zależności od płci w %	12
Ryc. 13	Udział w konsultacjach społecznych w zależności od wieku w %	13
Ryc. 14	Udział w konsultacjach społecznych w zależności od aktywności zawodowej w %	14
Ryc. 15	Udział w konsultacjach społecznych w zależności aktywności społecznej w %	14
Ryc. 16	Średnia ocena dotycząca wpływu barier w konsultacjach społecznych –	16

	oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ.....	
Ryc. 17	Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych – oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ	17
Ryc. 18	Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych ze względu na płeć – oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ	18
Ryc. 19	Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych ze względu na wiek – oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ	19
Ryc. 20	Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych w zależności od aktywności zawodowej – oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ	20
Ryc. 21	Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych w zależności od aktywności społecznej – oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu	21

Aneks 3. Kwestionariusz ankiety – bariery w prowadzeniu i uczestniczeniu w konsultacjach społecznych

ANKIETA											
Szanowni Państwo, zapraszamy do udziału w badaniu, które ma na celu zebranie Państwa opinii na temat barier występujących w prowadzeniu i uczestniczeniu w konsultacjach społecznych. Uzyskane odpowiedzi, oceny i opinie pozwolą nam lepiej sprostać Państwa oczekiwaniom. Ankieta jest anonimowa. Prosimy o pełną szczerść w udzielaniu odpowiedzi. Wszystkie właściwe odpowiedzi, proszę zaznaczyć (X) lub wypełnić w miejscu kropek .											
1.	Wiek:	2 . Płeć:	☐	kobieta	☐	Mężczyzna					
3.	Aktywność zawodowa:	☐	jestem zatrudniony w administracji publicznej lub jednostce organizacyjnej samorządu terytorialnego			☐	inne				
4.	Aktywność społeczna:	☐	pełnię funkcje samorządowe	☐	jestem członkiem / działaczem organizacji pozarządowej		☐	inne			
5.	Udział w konsultacjach społecznych	☐	organizuję konsultacje społeczne w ramach pracy zawodowej od (ilu ?) lat								
		☐	uczestniczę w konsultacjach jako przedstawiciel organizacji pozarządowej (właściwe podkreślić) sporadycznie; przy każdej okazji; tylko wtedy gdy konsultowany temat jest dla mnie interesujący								
		☐	uczestniczę w konsultacjach społecznych w roli eksperta, innej								
		☐	w żaden sposób nie uczestniczę w konsultacjach społecznych								
		☐	nigdy nie słyszałem/am o konsultacjach społecznych								
		☐	słyszałem/am ale nie wiem co to są konsultacje społeczne								
6.	Oceń w skali od 1 - 5 bariery występujące w konsultacjach społecznych (1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ)	Wyszczególnienie barier					1	2	3	4	5
		niewystarczająca liczba osób zajmujących się konsultacjami w urzędach, dodatkowe obciążenie w pracy zawodowej									
		ograniczenia budżetowe, brak środków na realizację postulatów uczestników konsultacji społecznych									
		niskie zaangażowanie w konsultacje ze strony ich potencjalnych uczestników (organizacji pozarządowych i indywidualnych obywateli)									
		reprezentowanie tylko swoich interesów, wprowadzanie chaosu i przyjmowanie roszczeniowej postawy przez uczestników									
		brak głębszej wiedzy uczestników co do przedmiotu konsultacji									
		brak rozumienia istoty konsultacji, przekonanie uczestników, że każda zgłoszona przez nich propozycja powinna być uwzględniona przez urząd									
		brak głębszej i praktycznej wiedzy organizatorów na temat podstaw prawnych, technik, metod i narzędzi prowadzenia konsultacji społecznych									
		brak umiejętności organizatorów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, prowadzenia rozmowy, tworzenia warunków do osiągnięcia konsensusu									
		obawa przed zgłaszaniem przez uczestników nierealistycznych oczekiwań									
		brak informacji na temat prowadzonych konsultacji									
		niezrozumiałe, trudno dostępne, niepełne informacje o konsultacjach									
		brak wiary w sens i skuteczność procesu									
		inne (jakie).....									

Aneks 4. Tabelaiczne zestawienie wyników

Tab. 3. Płeć respondentów w %

lp.	płeć	ogółem
1.	kobieta	66,0
2.	mężczyzna	34,0

Tab. 4. Wiek respondentów w %

lp.	wiek	ogółem
1.	20-29 lat	14,0
2.	30-39 lat	30,0
3.	40-49 lat	25,0
4.	50-59 lat	21,0
5.	60-69 lat	10,0

Tab. 5. Aktywność zawodowa w zależności od płci w %

lp.	płeć	ogółem	JST	Inne
1.	kobieta	66,0	65,2	72,7
2.	mężczyzna	34,0	34,8	27,3

Tab.6. Aktywność społeczna w zależności od płci w %

lp.	płeć	ogółem	JST	NGO	inne
1.	kobieta	66,0	68,0	64,0	0,0
2.	mężczyzna	34,0	32,0	36,0	0,0

Tab.7. Wiek w zależności od płci w %

lp.	wiek	ogółem	kobieta	Mężczyzna
1.	20-29 lat	14,0	10,6	20,6
2.	30-39 lat	30,0	37,9	14,7
3.	40-49 lat	25,0	18,12	38,2
4.	50-59 lat	21,0	22,7	17,6
5.	60-69 lat	10,0	10,6	8,8

Tab.8. Aktywność zawodowa w zależności od wieku w %

lp.	wiek	ogółem	JST	Inne
1.	20-29 lat	14,0	14,6	9,1
2.	30-39 lat	30,0	30,3	27,3
3.	40-49 lat	25,0	27,0	9,1
4.	50-59 lat	21,0	20,2	27,3
5.	60-69 lat	10,0	7,9	27,3

Tab.9. Aktywność społeczna w zależności od wieku w %

lp.	wiek	ogółem	JST	NGO	inne
1.	20-29 lat	14,0	14,0	14,0	0,0
2.	30-39 lat	30,0	26,0	34,0	0,0
3.	40-49 lat	25,0	24,0	26,0	0,0
4.	50-59 lat	21,0	22,0	20,0	0,0
5.	60-69 lat	10,0	14,0	6,0	0,0

Tab.10. Aktywność zawodowa a aktywność społeczna w %

lp.	aktywność zawodowa	ogółem	aktywność społeczna	
			JST	NGO
1.	JST	89,0	98,0	80,0
2.	inne	11,0	2,0	20,0

Tab.11. Udział w konsultacjach społecznych w zależności od płci w %

lp.	Udział w konsultacjach	ogółem	kobiety	mężczyźni
1.	organizuję konsultacje społeczne w ramach pracy zawodowej od (ilu ?) lat	21,0	18,2	26,5
2.	uczestniczę w konsultacjach jako przedstawiciel organizacji pozarządowej (właściwie podkreślić) sporadycznie; przy każdej okazji; tylko wtedy gdy konsultowany temat jest dla mnie interesujący	58,0	59,1	55,9
3.	uczestniczę w konsultacjach społecznych w roli eksperta, innej (jakiej).....	1,0	1,5	0,0
4.	w żaden sposób nie uczestniczę w konsultacjach społecznych	19,0	18,2	20,6
5.	nigdy nie słyszałem/am o konsultacjach społecznych	1,0	1,5	0,0
6.	słyszałem/am ale nie wiem co to są konsultacje społeczne	2,0	3,0	0,0

Tab. 12. Udział w konsultacjach w zależności od wieku w %

lp.	Udział w konsultacjach	ogółem	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	60-69 lat
1.	organizuję konsultacje społeczne w ramach pracy zawodowej od (ilu ?) lat	21,0	14,3	23,3	28,0	23,8	0,0
2.	uczestniczę w konsultacjach jako przedstawiciel organizacji pozarządowej (właściwe podkreślić) sporadycznie; przy każdej okazji; tylko wtedy gdy konsultowany temat jest dla mnie interesujący	58,0	57,1	53,3	48,0	66,7	80,0
3.	uczestniczę w konsultacjach społecznych w roli eksperta, innej (jakiej).....	1,0	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0
4.	w żaden sposób nie uczestniczę w konsultacjach społecznych	19,0	28,6	23,3	24,0	4,8	10,0
5.	nigdy nie słyszałem/am o konsultacjach społecznych	1,0	0,0	0,0	4,0	0,0	0,0
6.	słyszałem/am ale nie wiem co to są konsultacje społeczne	2,0	0,0	0,0	0,0	4,8	10,0

Tab. 13. Udział w konsultacjach społecznych w zależności od aktywności zawodowej w %

lp.	Udział w konsultacjach	ogółem	JST	inne
1.	organizuję konsultacje społeczne w ramach pracy zawodowej od (ilu ?) lat	25,0	22,5	9,1
2.	uczestniczę w konsultacjach jako przedstawiciel organizacji pozarządowej (właściwe podkreślić) sporadycznie; przy każdej okazji; tylko wtedy gdy konsultowany temat jest dla mnie interesujący	58,0	57,3	63,6
3.	uczestniczę w konsultacjach społecznych w roli eksperta, innej (jakiej).....	1,0	1,1	0,0
4.	w żaden sposób nie uczestniczę w konsultacjach społecznych	19,0	19,1	18,2
5.	nigdy nie słyszałem/am o konsultacjach społecznych	1,0	1,1	0,0
6.	słyszałem/am ale nie wiem co to są konsultacje społeczne	2,0	1,1	9,1

Tab. 14. Udział w konsultacjach społecznych w zależności od aktywności społecznej w %

lp.	Udział w konsultacjach	ogółem	JST	NGO	inne
1.	organizuję konsultacje społeczne w ramach pracy zawodowej od (ilu ?) lat	21,0	30,0	12,0	0,0
2.	uczestniczę w konsultacjach jako przedstawiciel organizacji pozarządowej (właściwe podkreślić) sporadycznie; przy każdej okazji; tylko wtedy gdy konsultowany temat jest dla mnie interesujący	58,0	60,0	56,0	0,0
3.	uczestniczę w konsultacjach społecznych w roli eksperta, innej (jakiej).....	1,0	2,0	0,0	0,0
4.	w żaden sposób nie uczestniczę w konsultacjach społecznych	19,0	8,0	30,0	0,0
5.	nigdy nie słyszałem/am o konsultacjach społecznych	1,0	2,0	0,0	0,0
6.	słyszałem/am ale nie wiem co to są konsultacje społeczne	2,0	2,0	2,0	0,0

Tab.15. Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych – oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ

lp.	wyszczególnienie barier	średnia	%				
			1	2	3	4	5
1.	niewystarczająca liczba osób zajmujących się konsultacjami w urzędach, dodatkowe obciążenie w pracy zawodowej	3,6	6,0	11,0	24,0	34,0	35,0
2.	ograniczenia budżetowe, brak środków na realizację postulatów uczestników konsultacji społecznych	3,7	4,0	12,0	23,0	32,0	29,0
3.	niskie zaangażowanie w konsultacje ze strony ich potencjalnych uczestników (organizacji pozarządowych i indywidualnych obywateli)	3,8	5,0	6,0	26,0	29,0	34,0
4.	reprezentowanie tylko swoich interesów, wprowadzanie chaosu i przyjmowanie roszczeniowej postawy przez uczestników	3,8	4,0	11,0	20,0	30,0	25,0
5.	brak głębszej wiedzy uczestników co do przedmiotu konsultacji	3,9	4,0	6,0	19,0	37,0	34
6.	brak rozumienia istoty konsultacji, przekonanie uczestników, że każda zgłoszona przez nich propozycja powinna być uwzględniona przez urząd	3,9	3,0	9,0	19,0	30,0	39,0
7.	brak głębszej i praktycznej wiedzy organizatorów na temat podstaw prawnych, technik, metod i narzędzi prowadzenia konsultacji społecznych	3,8	4,0	12,0	18,0	27,0	39,0
8.	brak umiejętności organizatorów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, prowadzenia rozmowy, tworzenia warunków do osiągnięcia konsensusu	3,9	2,0	10,0	23,0	27,0	38,0
9.	obawa przed zgłaszaniem przez uczestników nierealistycznych oczekiwań	3,9	5,0	8,0	20,0	27,0	40,0
10.	brak informacji na temat prowadzonych konsultacji	3,8	5,0	8,0	21,0	30,0	36,0
11.	niezrozumiałe, trudno dostępne, niepełne informacje o konsultacjach	3,9	3,0	11,0	17,0	31,0	38,0
12.	brak wiary w sens i skuteczność procesu	3,9	4,0	6,0	21,0	27,0	42,0
13.	inne (jakie).....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tab.16. Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych w zależności od płci – średnia ocen w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ

lp.	wyszczególnienie barier	ogółem	kobiety	mężczyźni
1.	niewystarczająca liczba osób zajmujących się konsultacjami w urzędach, dodatkowe obciążenie w pracy zawodowej	3,6	3,6	3,6
2.	ograniczenia budżetowe, brak środków na realizację postulatów uczestników konsultacji społecznych	3,7	3,7	3,7
3.	niskie zaangażowanie w konsultacje ze strony ich potencjalnych uczestników (organizacji pozarządowych i indywidualnych obywateli)	3,8	3,8	3,8
4.	reprezentowanie tylko swoich interesów, wprowadzanie chaosu i przyjmowanie roszczeniowej postawy przez uczestników	3,8	3,8	3,8
5.	brak głębszej wiedzy uczestników co do przedmiotu konsultacji	3,9	3,9	3,9
6.	brak rozumienia istoty konsultacji, przekonanie uczestników, że każda zgłoszona przez nich propozycja powinna być uwzględniona przez urząd	3,9	3,8	4,1
7.	brak głębszej i praktycznej wiedzy organizatorów na temat podstaw prawnych, technik, metod i narzędzi prowadzenia konsultacji społecznych	3,8	3,8	4,0
8.	brak umiejętności organizatorów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, prowadzenia rozmowy, tworzenia warunków do osiągnięcia konsensusu	3,9	3,8	4,0
9.	obawa przed zgłaszaniem przez uczestników nierealistycznych oczekiwań	3,9	3,8	4,1
10.	brak informacji na temat prowadzonych konsultacji	3,8	3,8	3,9
11.	niezrozumiałe, trudno dostępne, niepełne informacje o konsultacjach	3,9	3,8	4,1
12.	brak wiary w sens i skuteczność procesu	3,9	3,8	4,2
13.	inne (jakie).....	0,0	0,0	0,0

Tab.17. Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych w zależności od wieku – średnia ocen w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ

lp.	wyszczególnienie barier	ogółem	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	60-69 lat
1.	niewystarczająca liczba osób zajmujących się konsultacjami w urzędach, dodatkowe obciążenie w pracy zawodowej	3,6	3,7	3,6	3,7	3,8	2,0
2.	ograniczenia budżetowe, brak środków na realizację postulatów uczestników konsultacji społecznych	3,7	3,6	3,8	3,8	3,9	2,0
3.	niskie zaangażowanie w konsultacje ze strony ich potencjalnych uczestników (organizacji pozarządowych i indywidualnych obywateli)	3,8	4,1	4,0	3,9	3,7	2,0
4.	reprezentowanie tylko swoich interesów, wprowadzanie chaosu i przyjmowanie roszczeniowej postawy przez uczestników	3,8	4,2	4,0	3,8	3,7	2,0
5.	brak głębszej wiedzy uczestników co do przedmiotu konsultacji	3,9	4,1	3,9	4,0	3,9	3,0
6.	brak rozumienia istoty konsultacji, przekonanie uczestników, że każda zgłoszona przez nich propozycja powinna być uwzględniona przez urząd	3,9	4,4	3,9	4,0	4,5	3,0
7.	brak głębszej i praktycznej wiedzy organizatorów na temat podstaw prawnych, technik, metod i narzędzi prowadzenia konsultacji społecznych	3,8	4,0	3,8	3,9	4,2	3,0
8.	brak umiejętności organizatorów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, prowadzenia rozmowy, tworzenia warunków do osiągnięcia konsensusu	3,9	4,0	3,8	4,0	4,1	3,0
9.	obawa przed zgłaszaniem przez uczestników nierealistycznych oczekiwań	3,9	4,4	3,7	4,0	4,4	3,0
10.	brak informacji na temat prowadzonych konsultacji	3,8	4,2	3,9	3,9	3,0	3,0
11.	niezrozumiałe, trudno dostępne, niepełne informacje o konsultacjach	3,9	4,2	3,9	3,8	4,0	3,0
12.	brak wiary w sens i skuteczność procesu	3,9	4,3	4,0	3,9	4,4	2,0
13.	inne (jakie).....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tab.18. Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych w zależności od aktywności zawodowej ocen w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ

lp.	wyszczególnienie barier	ogółem	JST	inne
1.	niewystarczająca liczba osób zajmujących się konsultacjami w urzędach, dodatkowe obciążenie w pracy zawodowej	3,6	3,6	3,3
2.	ograniczenia budżetowe, brak środków na realizację postulatów uczestników konsultacji społecznych	3,7	3,7	3,5
3.	niskie zaangażowanie w konsultacje ze strony ich potencjalnych uczestników (organizacji pozarządowych i indywidualnych obywateli)	3,8	3,8	3,7
4.	reprezentowanie tylko swoich interesów, wprowadzanie chaosu i przyjmowanie roszczeniowej postawy przez uczestników	3,8	3,8	3,8
5.	brak głębszej wiedzy uczestników co do przedmiotu konsultacji	3,9	3,9	3,8
6.	brak rozumienia istoty konsultacji, przekonanie uczestników, że każda zgłoszona przez nich propozycja powinna być uwzględniona przez urząd	3,9	3,9	3,8
7.	brak głębszej i praktycznej wiedzy organizatorów na temat podstaw prawnych, technik, metod i narzędzi prowadzenia konsultacji społecznych	3,8	3,8	3,9
8.	brak umiejętności organizatorów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, prowadzenia rozmowy, tworzenia warunków do osiągnięcia konsensusu	3,9	3,9	3,7
9.	obawa przed zgłaszaniem przez uczestników nierealistycznych oczekiwań	3,9	3,9	3,5
10.	brak informacji na temat prowadzonych konsultacji	3,8	3,9	3,6
11.	niezrozumiałe, trudno dostępne, niepełne informacje o konsultacjach	3,9	3,9	3,7
12.	brak wiary w sens i skuteczność procesu	3,9	4,0	3,8
13.	inne (jakie).....	0,0	0,0	0,0

Tab.19. Rozkład ocen dotyczących barier w konsultacjach społecznych w zależności od aktywności społecznej ocen w skali od 1 do 5, gdzie 1 – nie ma wpływu, 5 – bardzo duży wpływ

lp.	wyszczególnienie barier	ogółem	JST	NGO	inne
1.	niewystarczająca liczba osób zajmujących się konsultacjami w urzędach, dodatkowe obciążenie w pracy zawodowej	3,6	3,6	3,7	0,0
2.	ograniczenia budżetowe, brak środków na realizację postulatów uczestników konsultacji społecznych	3,7	3,6	3,8	0,0
3.	niskie zaangażowanie w konsultacje ze strony ich potencjalnych uczestników (organizacji pozarządowych i indywidualnych obywateli)	3,8	3,7	3,9	0,0
4.	reprezentowanie tylko swoich interesów, wprowadzanie chaosu i przyjmowanie roszczeniowej postawy przez uczestników	3,8	3,7	3,9	0,0
5.	brak głębszej wiedzy uczestników co do przedmiotu konsultacji	3,9	3,9	3,9	0,0
6.	brak rozumienia istoty konsultacji, przekonanie uczestników, że każda zgłoszona przez nich propozycja powinna być uwzględniona przez urząd	3,9	4,0	3,8	0,0
7.	brak głębszej i praktycznej wiedzy organizatorów na temat podstaw prawnych, technik, metod i narzędzi prowadzenia konsultacji społecznych	3,8	3,8	3,9	0,0
8.	brak umiejętności organizatorów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, prowadzenia rozmowy, tworzenia warunków do osiągnięcia konsensusu	3,9	3,8	4,0	0,0
9.	obawa przed zgłaszaniem przez uczestników nierealistycznych oczekiwań	3,9	3,9	3,9	0,0
10.	brak informacji na temat prowadzonych konsultacji	3,8	3,7	4,0	0,0
11.	niezrozumiałe, trudno dostępne, niepełne informacje o konsultacjach	3,9	3,8	4,0	0,0
12.	brak wiary w sens i skuteczność procesu	3,9	3,9	4,0	0,0
13.	inne (jakie).....	0,0	0,0	0,0	0,0